

Wymagania edukacyjne dla klasy II – Historia i społeczeństwo cz. 3 – Wojny i wojskowość

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – IV etap edukacyjny – przygotowane na podstawie treści zawartych w podstawie programowej oraz w podręczniku Historia i społeczeństwo – Wojny i wojskowość

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
STAROŻYTNOŚĆ				
1.	Od falangi do legionu – armie świata starożytnego	przedstawienie organizacji i techniki wojennej armii starożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: reformy Mariusza, bitwy pod Adrianopolem, zdobycia miasta Rzymu przez Gotów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hoplita, falanga, sarisa, manipuł, szyk manipularny, legion, kohorta, <i>Pax Romana</i>, • identyfikuje postacie: Filipa II, Aleksandra Wielkiego, Mariusza, Oktawiana Augusta, Dioklecjana, • lokalizuje na mapie: Macedonię, Ren, Dunaj, Eufrat, Adrianopol, • opisuje główne cechy armii macedońskiej i rzymskiej, • opisuje organizację rzymskiej armii przed 107 r. p.n.e. oraz reformę wojskową Mariusza, • przedstawia organizację i uzbrojenie armii rzymskiej w okresie wielkich podbojów, • omawia taktykę rzymskiej armii działającej 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hoplita, falanga, legion, <i>Pax Romana</i>, • identyfikuje postacie: Filipa II, Aleksandra Wielkiego, • lokalizuje na mapie: Macedonię, Ren, Dunaj, Eufrat, • opisuje główne cechy armii macedońskiej i rzymskiej, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: reformy Mariusza, bitwy pod Adrianopolem, zdobycia miasta Rzymu przez Gotów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sarisa, manipuł, szyk manipularny, kohorta, • identyfikuje postacie: Mariusza, Oktawiana Augusta, Dioklecjana, • lokalizuje na mapie Adrianopol, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje organizację rzymskiej armii przed 107 r. p.n.e. oraz reformę wojskową Mariusza, • przedstawia organizację i uzbrojenie armii rzymskiej w okresie wielkich podbojów,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>w szyku manipularnym oraz wskazuje jego wady i zalety,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje uzbrojenie i sposób walki greckiego hoplity i macedońskiego falangisty, • ocenia, która formacja miała większe walory bojowe – macedońska falanga czy rzymskie legiony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje uzbrojenie i sposób walki greckiego hoplity i macedońskiego falangisty, BARDZO DOBRA • ocenia, która formacja miała większe walory bojowe – macedońska falanga czy rzymskie legiony OCENA CELUJĄCA • omawia taktykę rzymskiej armii walczącej w szyku manipularnym oraz wskazuje jego wady i zalety,
2.	Wielkie bitwy „nieśmiertelnych” wodzów świata starożytnego	przedstawienie podbojów Aleksandra Wielkiego i Juliusza Cezara oraz przebiegu wojen grecko-perskich i punickich	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: objęcia rządów przez Aleksandra Wielkiego, rozpoczęcia wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, zdobycia Tyru przez Aleksandra Wielkiego, podbicia Egiptu przez Aleksandra Wielkiego, podbicia Mezopotamii przez Aleksandra Wielkiego, bitwy pod Gaugamelą, podboju Persji przez Aleksandra Wielkiego, śmierci Aleksandra Wielkiego, objęcia urzędu konsula przez Juliusza Cezara, wyprawy Juliusza Cezara na Galię, antyrzymskiego powstania w Galii, śmierci Marka Krassusa, bitwy pod Farsalos, śmierci Juliusza Cezara, oblężenia Alezji, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: falanga, kohorta, państwa hellenistyczne, konsul, • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Juliusza Cezara, Filipa II, Dariusza III, Gnejusza Pompejusza, Marka Krassusa, Ariowista, Wercyngetoryksa, • lokalizuje na mapie: Macedonię, Syrię, 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: objęcia rządów przez Aleksandra Wielkiego, rozpoczęcia wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, objęcia urzędu konsula przez Juliusza Cezara, wyprawy Juliusza Cezara na Galię, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: falanga, kohorta, państwa hellenistyczne, konsul, • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Juliusza Cezara, Filipa II, Dariusza III, • lokalizuje na mapie: Macedonię, Syrię, Palestynę, Persję, Babilon, Galię, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, zdobycia Tyru przez Aleksandra Wielkiego, podbicia Egiptu przez Aleksandra Wielkiego, podbicia Mezopotamii przez Aleksandra Wielkiego, bitwy pod Gaugamelą, podbicia Persji przez Aleksandra Wielkiego, śmierci Aleksandra Wielkiego, śmierci Juliusza Cezara, • identyfikuje postacie: Gnejusza Pompejusza, Marka Krassusa, • lokalizuje na mapie: Tesalię, Indus, Granik, Issos, Gaugamelę, Alezję, Rubikon, • przedstawia najważniejsze osiągnięcia Juliusza Cezara i Aleksandra Wielkiego,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Palestynę, Persję, Babilon, Galię, Tesalię, Indus, Granik, Issos, Gaugamelę, Alezję, Rubikon,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze osiągnięcia Juliusza Cezara i Aleksandra Wielkiego, • przedstawia podboje Aleksandra Wielkiego i Juliusza Cezara, • porównuje taktykę wojenną Aleksandra Wielkiego i Juliusza Cezara, • ocenia skuteczność różnorodnych form prowadzenia wojen przez Juliusza Cezara 	<p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: antyrzymskiego powstania w Galii, śmierci Marka Krassusa, bitwy pod Farsalos, oblężenia Alezji, • identyfikuje postacie: Ariowista, Wercyngetoryksa, • przedstawia podboje Aleksandra Wielkiego i Juliusza Cezara, <p>BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje taktykę wojenną Aleksandra Wielkiego i Juliusza Cezara, <p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność różnorodnych form prowadzenia wojen przez Juliusza Cezara • dostrzega obecność postaci wielkich wodzów w legendzie, literaturze i sztuce różnych epok
ŚREDNIOWIECZE				
3.	Krajobraz wojenny z zamkiem w tle	przedstawienie postępu w sztuce wojennej i uzbrojeniu w epoce średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: inwazji Arabów na Półwysep Iberyjski, zakończenia walk chrześcijańskich królestw z Arabami na Półwyspie Iberyjskim, rozpoczęcia i zakończenia wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej, wojny stuletniej, bitwy pod Nikopolis, bitwy pod Warną, zdobycia Konstantynopola przez Turków, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wikingowie, albigensi, drużyna królewska, hołd lenny, system wasalno-lenny, wyprawa krzyżowa, heretyk, wojna stuletnia, żakeria, frondibola, • identyfikuje postacie: Urbana II, Mieszka I, Władysława Warneńczyka, • lokalizuje na mapie: Półwysep Iberyjski, Cieśninę Gibraltarską, Konstantynopol, 	<p>DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: inwazji Arabów na Półwysep Iberyjski, rozpoczęcia i zakończenie wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej, bitwy pod Warną, zdobycia Konstantynopola przez Turków, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: drużyna królewska, hołd lenny, wyprawa krzyżowa, heretyk, • identyfikuje postacie: Urbana II, Mieszka I, Władysława Warneńczyka, • lokalizuje na mapie: Półwysep Iberyjski, Cieśninę Gibraltarską, Konstantynopol, Portugalię, • wymienia główne przyczyny wojen toczonych w średniowieczu, <p>DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zakończenie walk chrześcijańskich królestw z Arabami na Półwyspie Iberyjskim, wojny stuletniej, bitwy pod Nikopolis,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Portugalię, Kastylię, Aragonię, Państwo Wielkomorawskie, siedziby Wizygotów, Ostrogotów, Wandalów, Awarów, Longobardów, Bułgarów, Burgundów i Słowian, Flandrię, Clermont, Warnę, Nikopolis,</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne przyczyny wojen toczonych w średniowieczu, przedstawia proces rozwoju fortyfikacji w średniowieczu oraz konsekwencje tych przemian, omawia proces zmian w organizacji i sposobie działania średniowiecznych armii, ocenia, czy zmiany zachodzące w średniowiecznych armiach były odpowiedzią na zmieniające się warunki pola walki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i stosuje pojęcia: system wasalno-lenny, wojna stuletnia, wikingowie, lokalizuje na mapie: Kastylię, Aragonię, Państwo Wielkomorawskie, siedziby Wizygotów, Ostrogotów, Wandalów, Awarów, Longobardów, Bułgarów, Burgundów i Słowian, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i stosuje pojęcia: albigensi, żakeria, frondibola, lokalizuje na mapie: Flandrię, Clermont, Warnę, Nikopolis, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces rozwoju fortyfikacji w średniowieczu oraz konsekwencje tych przemian, ocenia, czy zmiany zachodzące w średniowiecznych armiach były odpowiedzią na zmieniające się warunki pola walki <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia proces zmian w organizacji i sposobie działania średniowiecznych armii,
4.	Rycerze w historii i legendzie	przedstawienie etapów edukacji rycerskiej i omówienie rycerskiego kodeksu honorowego	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: założenia zakonu templariuszy, założenie zakonu krzyżackiego, założenie zakonu joannitów, założenia Zakonu Pruskich Rycerzy Chrystusowych, wyjaśnia i stosuje pojęcia: giermek, kodeks rycerski, joannici, templariusze, Krzyżacy, bracia dobrzyńscy, trubadur, primogenitura, identyfikuje postacie: Konrada Mazowieckiego, Filipa IV Pięknego, Klemensa V, Jakuba de Molay, Hugona z Payens, bp. Chrystiana, lokalizuje na mapie: Palestynę, Maltę, Prowansję, Rodos, ziemię chełmińską, Cypr, 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i stosuje pojęcia: giermek, kodeks rycerski, joannici, templariusze, Krzyżacy, identyfikuje postacie: Konrada Mazowieckiego, Filipa IV Pięknego, Klemensa V, Jakuba de Molay, opisuje, na czym polegała edukacja rycerska, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: założenia zakonu templariuszy, założenia zakonu krzyżackiego, założenia zakonu joannitów, założenia Zakonu Pruskich Rycerzy Chrystusowych, wyjaśnia i stosuje pojęcia: bracia dobrzyńscy, trubadur, primogenitura, identyfikuje postacie: Hugona z Payens, bp. Chrystiana, lokalizuje na mapie: Palestynę, Maltę, Prowansję, Rodos, ziemię chełmińską, Cypr,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, na czym polegała edukacja rycerska, • charakteryzuje działalność zakonów rycerskich, • odwołując się do kodeksu rycerskiego, wymienia cechy idealnego rycerza, • ocenia działalność zakonów rycerskich w średniowieczu, • ocenia, czy reguły, które obowiązywały rycerzy zakonnych, były zgodne z etosem rycerskim 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność zakonów rycerskich, DOBRA • odwołując się do kodeksu rycerskiego, wymienia cechy idealnego rycerza, BARDZO DOBRA • ocenia działalność zakonów rycerskich w średniowieczu, OCENA CELUJĄCA • ocenia, czy reguły, które obowiązywały rycerzy zakonnych, były zgodne z etosem rycerskim
5.	Niech zginie świat, byleby stało się zadość sprawiedliwości. Czy istnieje wojna moralnie słuszna?	charakterystyka koncepcji wojny sprawiedliwej i niesprawiedliwej w średniowieczu	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: synodów w Charroux i Narbonie, soboru w Konstancji, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna prywatna, wojna sprawiedliwa, pokój boży, • identyfikuje postacie: Cycerona, św. Augustyna z Hippony, św. Tomasza z Akwinu, Stanisława ze Skarbimierza, Pawła Włodkowica, • lokalizuje na mapie: Konstancję, Narbonę, Charroux, • opisuje, na czym według św. Tomasza z Akwinu polegała wojna sprawiedliwa, • wyjaśnia, na czym polegał pokój boży i ocenia jego znaczenie dla średniowiecznej Europy, • charakteryzuje poglądy św. Augustyna i św. Tomasza na temat wojny, • przedstawia poglądy Pawła Włodkowica na temat wojny i porównuje je z ideami dominującymi wówczas w Europie, • odwołując się do właściwych przykładów, ocenia, czy idea pokoju bożego wpłynęła 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna prywatna, wojna sprawiedliwa, pokój boży, • identyfikuje postacie: Cycerona, św. Augustyna z Hippony, św. Tomasz z Akwinu, Stanisława ze Skarbimierza, Pawła Włodkowica, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: synodów w Charroux i Narbonie, soboru w Konstancji, • lokalizuje na mapie: Konstancję, Narbonę, Charroux, • Charakteryzuje poglądy św. Augustyna i św. Tomasza na temat wojny, • opisuje, na czym według św. Tomasza z Akwinu polegała wojna sprawiedliwa, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał pokój boży i ocenia jego znaczenie dla średniowiecznej Europy, BARDZO DOBRA • przedstawia poglądy Pawła Włodkowica na temat wojny i porównuje je z ideami dominującymi wówczas w Europie, OCENA CELUJĄCA • odwołując się do właściwych przykładów, ocenia, czy idea

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			na sposób prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie	pokoju bożego wpłynęła na sposób prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie
NOWOŻYTNOŚĆ				
6.	Przemiany wojskowości w epoce nowożytnej	przedstawienie postępu w sztuce wojennej i uzbrojeniu armii nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: upadku Rzeczypospolitej, wprowadzenia komputu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: muszkieter, pikinier, kontrmarsz, karabin skałkowy, rajtar, rapier, karacol, kirasjer, arkebuzeria, arkebuz, dragonia, ludwisarnia, konstrukcja bastionowa, kurtyna, kondotier, wojsko zaciężne, jasyr, husaria, lisowczycy, piechota wybraniecka, wojsko kwarciane, autorament narodowy, autorament cudzoziemski, komput, • identyfikuje postacie: Stefana Batorego, Władysława IV Wazę, Jana III Sobieskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Sebastiana de Vauban, • opisuje rodzaje wojsk w Rzeczypospolitej, • opisuje organizację armii Rzeczypospolitej, • wyjaśnia, w jaki sposób upowszechnienie broni palnej wpłynęło na reorganizację armii europejskich w epoce nowożytnej, • porównuje system organizacji nowożytnych armii europejskich i armii Rzeczypospolitej 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę upadku Rzeczypospolitej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojsko zaciężne, jasyr, husaria, lisowczycy, piechota wybraniecka, wojsko kwarciane, autorament narodowy, autorament cudzoziemski, • identyfikuje postacie: Stefana Batorego, Władysława IV Wazę, Jana III Sobieskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: muszkieter, pikinier, rajtar, kirasjer, arkebuzeria, arkebuz, dragonia, ludwisarnia, konstrukcja bastionowa, • opisuje rodzaje wojsk w Rzeczypospolitej, • opisuje organizację armii Rzeczypospolitej, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę wprowadzenia komputu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kondotier, kurtyna, kontrmarsz, karabin skałkowy, karacol, komput, rapier, • identyfikuje postać Sebastiana de Vaubana, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje system organizacji nowożytnych armii europejskich i armii Rzeczypospolitej <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób upowszechnienie broni palnej wpłynęło na reorganizację armii europejskich w epoce nowożytnej,
7.	Konflikty religijne w Europie	przedstawienie przyczyn, przebieg	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania husyckiego, bitwy pod Lipanami, wystąpienia Marcina Lutra, 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wystąpienia Marcina Lutra, wojen religijnych we

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
	w XV i XVI w.	i konsekwencji wojen religijnych w Europie	<p>edyktu Karola V potępiającego Lutra, wojny chłopskiej, buntu Franza von Sickingena, wydanego przez sejm Rzeszy zakazu szerzenia luteranizmu, utworzenia Ligi Szmalkaldzkiej, I wojny religijnej w Niemczech, bitwy pod Mühlbergiem, ogłoszenia <i>interim</i> augsburskiego, II wojny religijnej w Niemczech, pokoju w Augsburgu, edyktu tolerancyjnego Katarzyny Medycejskiej, rzezi protestantów w Vassy, wojen religijnych we Francji, nocy św. Bartłomieja, wygaśnięcia dynastii Walezjuszów, koronacji Henryka IV Burbona, edyktu nantejskiego, unii w Utrechcie, powstania Republiki Zjednoczonych Prowincji Niderlandów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: protestanci, albigensi, waldensi, sekularyzacja, husyci, wojna chłopska, hugenoci, taborcy, • identyfikuje postacie: Jana Wiklifa, Jana Husa, Jana Žižkę, Zygmunta Luksemburskiego, Karola V Habsburga, Henryka II Walezjusza, Katarzynę Medycejską, Henryka IV Burbona, Małgorzatę de Valois, Wilhelma I Orańskiego, Franza von Sickingena, • lokalizuje na mapie: Pragę, Paryż, Augsburg, Wormację, Utrecht, Republikę Zjednoczonych Prowincji Niderlandów, • opisuje genezę wojen religijnych w Niemczech, • charakteryzuje przyczyny i skutki wojen husyckich, • porównuje główne założenia pokoju 	<p>Francji, nocy św. Bartłomieja, edyktu nantejskiego, pokoju w Augsburgu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: sekularyzacja, husyci, hugenoci, protestanci, • identyfikuje postacie: Jana Husa, Zygmunta Luksemburskiego, Karola V Habsburga, Henryka II Walezjusza, Katarzynę Medycejską, • lokalizuje na mapie: Pragę, Paryż, Republikę Zjednoczonych Prowincji Niderlandów, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: edyktu Karola V potępiającego Lutra, wojny chłopskiej, buntu Franza von Sickingena, utworzenia Ligi Szmalkaldzkiej, I wojny religijnej w Niemczech, II wojny religijnej w Niemczech, wojen religijnych we Francji, powstania Republiki Zjednoczonych Prowincji Niderlandów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: albigensi, waldensi, wojna chłopska, taborcy, • identyfikuje postacie: Jana Wiklifa, Jana Žižkę, Henryka IV Burbona, Wilhelma I Orańskiego, • lokalizuje na mapie: Augsburg, Wormację, Utrecht, • opisuje genezę wojen religijnych w Niemczech, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wydanego przez sejm Rzeszy zakazu szerzenia luteranizmu, utworzenia Ligi Szmalkaldzkiej, bitwy pod Mühlbergiem, ogłoszenia <i>interim</i> augsburskiego, powstania husyckiego, bitwy pod Lipanami, edyktu tolerancyjnego Katarzyny Medycejskiej, rzezi protestantów w Vassy, wygaśnięcia dynastii Walezjuszów, koronacji Henryka IV Burbona, unii w Utrechcie, • charakteryzuje przyczyny i skutki wojen husyckich, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje główne założenia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego oraz ocenia, które z nich były korzystniejsze dla

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			augsburskiego i edyktu nantejskiego oraz ocenia, które z nich były korzystniejsze dla protestantów	protestantów OCENA CELUJĄCA <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ konfliktów religijnych na rozwój gospodarczy Europy Zachodniej
8.	Między religią a polityką. Konflikty XVII-wiecznej Europy	przedstawienie przyczyn, przebiegu i konsekwencji wojny trzydziestoletniej oraz charakterystyka konfliktów religijnych w Europie XVII w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny trzydziestoletniej, pokoju w Augsburgu, pokoju westfalskiego, utworzenia Unii Protestanckiej, utworzenia Ligi Katolickiej, defenestracji praskiej, etapu czeskiego wojny trzydziestoletniej, bitwy pod Białą Górą, wojny o Palatynat, bitwy pod Lutter, zajęcia wysp Wolin i Uznam przez Gustawa Adolfa, zawarcia sojuszu szwedzko-francuskiego, bitwy pod Lützen, etapu francuskiego wojny trzydziestoletniej, bitwy pod Rocroi, bitwy pod Fryburgiem, zdobycia La Rochelle przez siły królewskie, wydania tzw. edyktu łaski, zniesienia edyktu nantejskiego, wojny domowej w Anglii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna trzydziestoletnia, Unia Protestancka, Liga Katolicka, defenestracja praska, • identyfikuje postacie: Fryderyka V, Maksymiliana Bawarskiego, Ferdynanda Habsburga, Chrystiana IV, Gustawa II Adolfa, Ludwika XIII, Armanda Richelieu, Ludwika XIV, Olivera Cromwella, Karola I Stuarta, Karola II Stuarta, Jakuba II Stuarta, Wilhelma III Orańskiego, Marię II Stuart, • lokalizuje na mapie: Pragę, Szwecję, Szwajcarię, Wolin, Uznam, Westfalię, Brandenburgię, Alzację, Pomorze 	DOPUSZCZAJĄCA <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny trzydziestoletniej, pokoju w Augsburgu, pokoju westfalskiego, utworzenia Unii Protestanckiej, utworzenia Ligi Katolickiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna trzydziestoletnia, Unia Protestancka, Liga Katolicka, defenestracja praska, • lokalizuje na mapie: Pragę, Szwecję, Szwajcarię, Wolin, Uznam, • przedstawia ogólną charakterystykę wojny trzydziestoletniej, DOSTATECZNA <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: defenestracji praskiej, etapu czeskiego wojny trzydziestoletniej, etapu francuskiego wojny trzydziestoletniej, wojny domowej w Anglii, sojusz szwedzko-francuskiego, • identyfikuje postacie: Fryderyka V, Maksymiliana Bawarskiego, Ferdynanda Habsburga, Chrystiana IV, Gustawa II Adolfa, Ludwika XIII, Armanda Richelieu, Ludwika XIV, Olivera Cromwella, Karola I Stuarta, Karola II Stuarta, Jakuba II Stuarta, Wilhelma III Orańskiego, Marię II Stuart, • lokalizuje na mapie: Westfalię, Brandenburgię, Alzację, Pomorze Przednie, Magdeburg, • omawia główne etapy wojny trzydziestoletniej, DOBRA <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Białą Górą, wojny o Palatynat, bitwy pod Lutter, zajęcia przez Gustawa Adolfa wysp Wolin i Uznam, bitwy pod Lützen, bitwy pod Rocroi, bitwy pod Fryburgiem, zdobycia La Rochelle przez siły królewskie, wydania tzw. edyktu łaski, zniesienia edyktu nantejskiego, • wskazuje przyczyny przystępowania kolejnych państw do

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Przednie, Magdeburg,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ogólną charakterystykę wojny trzydziestoletniej, • omawia główne etapy wojny trzydziestoletniej, • wskazuje przyczyny przystępowania kolejnych państw do wojny trzydziestoletniej, • przedstawia, jakie zmiany polityczno-terytorialne wprowadzono w Europie na mocy pokoju westfalskiego, • porównuje przyczyny walki monarchów z opozycją we Francji i w Anglii w XVII w. 	<p>wojny trzydziestoletniej,</p> <p>BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, jakie zmiany polityczno-terytorialne wprowadzono w Europie na mocy pokoju westfalskiego, • porównuje przyczyny walki monarchów z opozycją we Francji i w Anglii w XVII w. <p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie wojny trzydziestoletniej dokonuje oceny wpływy globalnego konfliktu na sytuację polityczną
9.	Wielcy hetmani Rzeczypospolitej (do końca 1. połowy XVII w.)	przedstawienie najwybitniejszych wodzów Rzeczypospolitej, oraz największych sukcesów polskiego i litewskiego oręża (od schyłku XVI do połowy XVII w.)	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia urzędu hetmana wielkiego koronnego, powstania Komisji Wojskowych, bitwy pod Gniewem, nominacji Jana Zamoyskiego na hetmana wielkiego koronnego, zdobycia Wielicza, bitwy pod Byczyną, śmierci Jana Zamoyskiego, nominacji Stanisława Żółkiewskiego na hetmana polnego koronnego, nominacji Stanisława Żółkiewskiego na hetmana wielkiego koronnego, wojny Rzeczypospolitej z Rosją (1609–1619), bitwy pod Kłuszynem, bitwy pod Cecorą, bitwy pod Białym Kamieniem, bitwy pod Kircholmem, nominacji Jana Karola Chodkiewicza na hetmana polnego litewskiego, najazdu Osmana II na Polskę, bitwy pod Chocimiem (1621), bitwy pod Martynowem, bitwy pod Trzcianą, bitwy pod Sasowym Rogiem, bitwy pod Ochmatowem, najazdu Abazego paszy na 	<p>DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Byczyną, wojny Rzeczypospolitej z Rosją (1609–1619), bitwy pod Kłuszynem, bitwy pod Cecorą, bitwy pod Białym Kamieniem, bitwy pod Kircholmem, bitwy pod Chocimiem (1621), • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hetman wielki, hetman polny, • identyfikuje postacie: Jana Zamoyskiego, Jana Tarnowskiego, Zygmunta III Wazę, Stanisława Żółkiewskiego, Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Koniecpolskiego, • lokalizuje na mapie: imperium osmańskie, Mołdawię, Wołoszczyznę, Inflanty, • wymienia wybitnych wodzów Rzeczypospolitej i ich największe osiągnięcia militarne, <p>DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: utworzenia urzędu hetmana wielkiego koronnego, bitwy pod Gniewem, zdobycia Wielicza, bitwy pod Martynowem, bitwy pod Trzcianą, bitwy pod Sasowym Rogiem, bitwy pod Ochmatowem, • identyfikuje postacie: Konstantego Ostrogskiego, Iwana IV Groźnego, Maksymiliana Habsburga, Wasyla Szujskiego,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Polskę, nominacji Stanisława Koniecpolskiego na hetmana wielkiego koronnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hetman wielki, hetman polny, • identyfikuje postacie: Jana Zamoyskiego, Jana Tarnowskiego, Konstantego Ostrońskiego, Iwana IV Groźnego, Zygmunta III Wazę, Maksymiliana Habsburga, Stanisława Żółkiewskiego, Wasyla Szujskiego, Jana Karola Chodkiewicza, Osmana II, Stanisława Koniecpolskiego, • lokalizuje na mapie: imperium osmańskie, Mołdawię, Wołoszczyznę, Inflanty, Gniew, Byczynę, Kłuszyn, Cecorę, Chocim, Biały Kamień, Kircholm, Smoleńsk, Trzcianę, Ochmatów, • wymienia wybitnych wodzów Rzeczypospolitej i ich największe osiągnięcia militarne, • charakteryzuje taktykę wojenną wodzów Rzeczypospolitej w XVI–XVII w., • ocenia, który z hetmanów Rzeczypospolitej zasługuje na największe uznanie ze względu na dokonania militarne, • ocenia, czy dożywotnie pełnienie funkcji hetmana było dobrym rozwiązaniem ustrojowym 	<p>Osmana II,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Gniew, Byczynę, Kłuszyn, Cecorę, Chocim, Biały Kamień, Kircholm, Smoleńsk, Trzcianę, Ochmatów, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: nominacji Jana Zamoyskiego na hetmana wielkiego koronnego, śmierci Jana Zamoyskiego, nominacji Stanisława Żółkiewskiego na hetmana polnego koronnego, nominacji Stanisława Żółkiewskiego na hetmana wielkiego koronnego, nominacji Jana Karola Chodkiewicza na hetmana polnego litewskiego, najazdu Osmana II na Polskę, najazdu Abazego paszy na Polskę, nominacji Stanisława Koniecpolskiego na hetmana wielkiego koronnego, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje taktykę wojenną wodzów Rzeczypospolitej w XVI–XVII w., <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, który z hetmanów Rzeczypospolitej zasługuje na największe uznanie ze względu na dokonania militarne, • ocenia, czy dożywotnie pełnienie funkcji hetmana było dobrym rozwiązaniem ustrojowym

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
10.	W chwale i w upadku. Wodzowie Rzeczypospolitej 2. połowy XVII i XVIII w.	przedstawienie najwybitniejszych dowódców Rzeczypospolitej i analiza stosowanej przez nich taktyki wojenną (2. połowa XVII–XVIII w.)	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny północnej, potopu szwedzkiego, bitwy pod Beresteczkiem, oblężenia Częstochowy, bitwy pod Mątwanami, najazdu rosyjskiego na Rzeczpospolitą, bitwy pod Szklowem, aktu podporządkowania Litwy Karolowi X Gustawowi, bitwy pod Warką, bitwy pod Magierowem, wyprawy Stefana Czarnieckiego do Danii, bitwy pod Połonką, walki Jerzego Sebastiana Lubomirskiego z najazdem siedmiogrodzkim, kapitulacji sił rosyjsko-kozackich pod Cudnowem, nominacji Stefana Czarnieckiego na hetmana polnego koronnego, nominacji Jana Sobieskiego na hetmana polnego koronnego, bitwy pod Podhajcami, nominacji Jana Sobieskiego na hetmana wielkiego koronnego, zdobycia Kamieńca Podolskiego przez Turków, bitwy pod Chocimiem (1673), koronacji królewskiej Jana Sobieskiego, pokoju w Żurawnie, bitwy pod Wiedniem, wyjazdu Tadeusza Kościuszki do Ameryki, bitwy pod Saratogą, nominacji Tadeusza Kościuszki na generała armii koronnej, wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i>, bitwy pod Dubienką, powstania kościuszkowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: walka podjazdowa, wojna szarpana, regimentarz, konfederacja, Liga Święta, • identyfikuje postacie: Stefana Czarnieckiego, Karola X Gustawa, Jerzego II Rakoczego, Jana III Sobieskiego, Stanisława Żółkiewskiego, 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zdobycia Kamieńca Podolskiego przez Turków, bitwy pod Chocimiem (1673), koronacji królewskiej Jana III Sobieskiego, wyjazdu Tadeusza Kościuszki do Ameryki, wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i>, bitwy pod Wiedniem, powstania kościuszkowskiego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: walka podjazdowa, wojna szarpana, • identyfikuje postacie: Stefana Czarnieckiego, Jana Sobieskiego, Jana Kazimierza, Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, Janusza Radziwiłła, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Kara Mustafę, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Poniatowskiego, Franciszka Ksawerego Branickiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, • lokalizuje na mapie: Szwecję, ujście Wisły, Warszawę, Danię, Podole, prawobrzeżną Ukrainę, imperium osmańskie, Wiedeń, Austrię, Stany Zjednoczone Ameryki, widły Wisły i Sanu, Częstochowę, • przedstawia dokonania militarne wybranego dowódcy wojsk Rzeczypospolitej z omawianego okresu, • przedstawia przykłady różnych postaw (bohaterstwo, zdrada) wodzów Rzeczypospolitej w omawianym okresie, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny północnej, potopu szwedzkiego, bitwy pod Beresteczkiem, wyprawy Stefana Czarnieckiego do Danii, najazdu rosyjskiego na Rzeczpospolitą (1654), kapitulacji sił rosyjsko-kozackich pod Cudnowem, aktu podporządkowania Litwy Karolowi X Gustawowi, bitwy pod Podhajcami, nominacji Jana Sobieskiego na hetmana wielkiego koronnego, bitwy pod Saratogą, bitwy pod Dubienką, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: regimentarz, konfederacja, Liga Święta, • identyfikuje postacie: Karola X Gustawa, Jerzego II Rakoczego, Stanisława Żółkiewskiego, Piotra Doroszenkę,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, Janusza Radziwiłła, Jana Kazimierza, Piotra Doroszenkę, Krym-Gireja, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Kara Mustafę, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Poniatowskiego Franciszka Ksawerego Branickiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Batoń, Szwecję, ujście Wisły, Beresteczko, Warkę, Warszawę, Brandenburgię, Siedmiogród, Radnoć, Magierów, Danię, Połonkę, Podhajce, Kamieniec Podolski, Podole, prawobrzeżną Ukrainę, imperium osmańskie, Buczacz, Chocim, Żurawno, Wiedeń, Austrię, Wenecję, Mołdawię, Stany Zjednoczone Ameryki, Saratogę, Zieleńce, Dubienkę, Raclawice, Szczekociny, Maciejowice, widły Wisły i Sanu, Cudnów, Częstochowę, Mątwy, Szklów, Kiejdany, • przedstawia przemiany w polskiej wojskowości od połowy XVII do schyłku XVIII w., • przedstawia karierę wojskową Stefana Czarnieckiego, • ocenia rolę Stefana Czarnieckiego w wojnach prowadzonych przez Rzeczpospolitą, • przedstawia karierę wojskową Jana Sobieskiego, • omawia taktykę stosowaną przez Jana Sobieskiego, 	<p>Krym-Gireja,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Beresteczko, Warkę, Brandenburgię, Siedmiogród, Podhajce, Kamieniec Podolski, Chocim, Wenecję, Mołdawię, Zieleńce, Dubienkę, Raclawice, Maciejowice, Kiejdany, • przedstawia karierę wojskową Stefana Czarnieckiego, • przedstawia karierę wojskową Jana Sobieskiego, • przedstawia karierę wojskową Tadeusza Kościuszki, <p>• przedstawia dokonania militarne i polityczne wybory Janusza Radziwiłła i Jerzego Sebastiana Lubomirskiego,</p> <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Warką, bitwy pod Magierowem, bitwy pod Połonką, nominacji Stefana Czarnieckiego na hetmana polnego koronnego, nominacji Jana Sobieskiego na hetmana polnego koronnego, pokoju w Żurawnie, nominacji Tadeusza Kościuszki na generała armii koronnej, walki Jerzego Sebastiana Lubomirskiego z najazdem siedmiogrodzkim, oblężenia Częstochowy, bitwy pod Mątwy, bitwy pod Szklowem, • lokalizuje na mapie: Batoń, Radnoć, Magierów, Połonkę, Buczacz, Żurawno, Szczekociny, Cudnów, Mątwy, Szklów, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę Stefana Czarnieckiego w wojnach prowadzonych przez Rzeczpospolitą, • omawia taktykę stosowaną przez Jana Sobieskiego, • ocenia postać Jana Sobieskiego jako obrońcy Rzeczypospolitej, • ocenia postać Tadeusza Kościuszki jako obrońcy ojczyzny, • przedstawia przemiany w polskiej wojskowości od połowy XVII do schyłku XVIII w., <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje i ocenia postawy postaci powszechnie uznawanych

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> ocenia postać Jana Sobieskiego jako obrońcy Rzeczypospolitej, przedstawia karierę wojskową Tadeusza Kościuszki, ocenia postać Tadeusza Kościuszki jako obrońcy ojczyzny, przedstawia dokonania militarne i polityczne wybory Janusza Radziwiłła i Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, porównuje i ocenia postawy postaci powszechnie uznawanych za bohaterów narodowych (Stefana Czarnieckiego, Jana Sobieskiego, Tadeusz Kościuszki) i zdrajców (Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, Janusza Radziwiłła, Franciszka Ksawerego Branickiego) 	za bohaterów narodowych (Stefana Czarnieckiego, Jana Sobieskiego, Tadeusz Kościuszki) i zdrajców (Jerzego Sebastiana Lubomirskiego, Janusza Radziwiłła, Franciszka Ksawerego Branickiego)
11.	Lekcja powtórzeniowa Sprawdź, co już umiesz. Legioniści, rycerze, husarze			
12.	Sprawdzian wiadomości			
XIX WIEK				
13.	„Ludzie na wojnie są niczym, jeden człowiek jest wszystkim”. Strategie Napoleona I	przedstawienie osiągnięć Napoleona Bonapartego w dziedzinie sztuki wojennej	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: panowania Napoleona I, bitwy pod Jemappes, wojny z II koalicją, wojny z III koalicją, wojny z IV koalicją, wojny za Pirenejami, wojny z V koalicją, wyprawy Napoleona na Rosję, wojny 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: panowania Napoleona I, stu dni Napoleona, wyjaśnia i stosuje pojęcia: tyraliera, korpus, odwody, identyfikuje postać Napoleona Bonapartego, lokalizuje na mapie: Francję, Rosję, Austrię, Wielką Brytanię,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>z VI koalicją, stu dni Napoleona, bitwy pod Aspern / Essling,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: tyraliera, grenadierzy, komunik, korpus, lekka kawaleria, huzarzy, strzelcy konni, kawaleria liniowa, dragoni, szwoleżerzy-lansjerzy, eklererzy, jazda ciężka, kirasjerzy, karabinierzy, grenadierzy konni, masa przełamująca, odwody, bitwa z położenia środkowego, • identyfikuje postacie: Napoleona Bonapartego, Karola Habsburga, • lokalizuje na mapie: Jemappes, Francję, Rosję, Austrię, Wielką Brytanię, Prusy, Saksonię, Hiszpanię, Szwecję, Niderlandy, Marengo, Hohenlinden, Trafalgar, Jenę, Auerstedt, Austerlitz, Somosierrę, Iławę Pruską, Frydland, Wagram, Borodino, Berezynę, Lipsk, Paryż, Waterloo, Moskwę, Elbę, Pireneje, Aspern / Essling • przedstawia taktykę armii francuskiej przed 1792 r., • przedstawia zmiany taktyki armii francuskiej w okresie rewolucji, • przedstawia taktykę Napoleona Bonapartego, • omawia skład, strukturę i formacje armii Napoleona Bonapartego, • charakteryzuje typowy przebieg bitwy napoleońskiej, • wyjaśnia, na czym polegała bitwa z położenia środkowego, • przedstawia przyczyny ostatecznej porażki 	<p>Prusy, Saksonię, Hiszpanię, Szwecję, Niderlandy, Austerlitz, Trafalgar, Borodino, Lipsk, Paryż, Waterloo, Moskwę, Elbę, Pireneje,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybrane elementy sztuki wojennej Napoleona Bonapartego, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny z II koalicją, wojny z III koalicją, wojny z IV koalicją, wojny za Pirenejami, wojny z V koalicją, wyprawy Napoleona na Rosję, wojny z VI koalicją, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: grenadierzy, komunik, lekka kawaleria, kawaleria liniowa, jazda ciężka, kirasjerzy, karabinierzy, grenadierzy konni, masa przełamująca, bitwa z położenia środkowego, • identyfikuje postać Karola Habsburga, • lokalizuje na mapie: Marengo, Jenę, Somosierrę, Iławę Pruską, Frydland, Wagram, Berezynę, • przedstawia taktykę Napoleona Bonapartego, • omawia skład, strukturę i formacje armii Napoleona Bonapartego, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Jemappes, bitwy pod Aspern / Essling, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: huzarzy, strzelcy konni, dragoni, szwoleżerzy-lansjerzy, eklererzy, • lokalizuje na mapie: Jemappes, Hohenlinden, Aspern / Essling, • przedstawia taktykę armii francuskiej przed 1792 r., • przedstawia zmiany taktyki armii francuskiej w okresie rewolucji, • charakteryzuje typowy przebieg bitwy napoleońskiej, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny ostatecznej porażki Napoleona I, • wyjaśnia, na czym polegała bitwa z położenia środkowego,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Napoleona I,</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy, które ze sztuki wojennej Napoleona Bonapartego przejęli jego wrogowie 	<p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy, które ze sztuki wojennej Napoleona Bonapartego przejęli jego wrogowie
14.	„Dla moich Polaków nie ma rzeczy niemożliwych”. Polacy u boku cesarza	przedstawienie walki polskich żołnierzy u boku Napoleona Bonapartego	<ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: istnienia Legionów Polskich we Włoszech, zamachu stanu Napoleona Bonapartego, bitew pod Weroną i Magnano, powstania Legii Włoskiej, bitwy pod Marengo, bitwy pod Hohenlinden, bitwy nad Trebbią, pokoju w Luneville, zwycięstw wojsk napoleońskich pod Auerstedt i Jeną, utworzenia Legii Północnej, pokoju w Tylży, zajęcia Warszawy przez wojska napoleońskie, wybuchu wojny francusko-austriackiej (1809), zajęcia Hiszpanii przez wojska francuskie, bitwy w wąwozie Somosierra, zdobycia Saragossy przez Legię Nadwiślańską, bitwy pod Albuherą, najazdu Napoleona na Rosję, bitwy pod Borodino (Możajskim), bitwy pod Winkowem (Tarutinem), zajęcia Księstwa Warszawskiego przez wojska rosyjskie, bitwy pod Lipskiem, wyjaśnia i stosuje pojęcia: „piekielni lansjerzy”, „Szwadron Elby”, identyfikuje postacie: Stanisława Sołtyka, Jana Henryka Dąbrowskiego, Napoleona Bonapartego, Franciszka Rymkiewicza, Karola Kniaziewiczza, Franciszka Foissac-Latour, Józefa Bonapartego, Józefa Wybickiego, Józefa Zajączka, Józefa Poniatowskiego, Stanisława Fiszera, 	<p>DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: istnienia Legionów Polskich we Włoszech, zamachu stanu Napoleona Bonapartego, bitwy pod Marengo, zwycięstw wojsk napoleońskich pod Auerstedt i Jeną, wybuchu wojny francusko-austriackiej (1809), zajęcia Hiszpanii przez wojska francuskie, pokoju w Tylży, najazdu Napoleona na Rosję, bitwy pod Borodino (Możajskim), bitwy pod Lipskiem, identyfikuje postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Napoleona Bonapartego, Józefa Wybickiego, Karola Kniaziewiczza, Józefa Poniatowskiego, Józefa Chłopickiego, Aleksandra I, lokalizuje na mapie: Włochy, Francję, Rzym, Państwo Kościelne, Rosję, Wielką Brytanie, Turcję, Wiedeń, Berlin, Wielkopolskę, Warszawę, Gdańsk, Księstwo Warszawskie, Raszyn, Sandomierz, Lublin, Zamość, Lwów, Kraków, Hiszpanię, Smoleńsk, Borodino, Moskwę, Berezynę, Lipsk, Elbę, Waterloo, przedstawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech, przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego, wymienia przykłady bitew, w których Polacy walczyli w ramach sił Napoleona Bonapartego, <p>DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> pamięta daty: bitwy pod Marengo, bitwy pod Hohenlinden, pokoju w Luneville, zwycięstw Napoleona pod Auerstedt i Jeną, zajęcia Warszawy przez wojska napoleońskie, bitwy w wąwozie Somosierra, zdobycia Saragossy przez Legię Nadwiślańską, zajęcia Księstwa Warszawskiego przez wojska rosyjskie,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Aleksandra Roźnieckiego, Jeana Pelletiera, Józefa Chłopickiego, Aleksandra I,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Włochy, Francję, Republikę Lombardzką, Mantuę, Państwo Kościelne, Rzym, Królestwo Neapolu, Weronę, Magnano, Rosję, Wielką Brytanię, Turcję, Weronę, Egipt, Niceę, Marengo, Mediolan, Ren, Frankfurt, Hohenlinden, Wiedeń, Santo Domingo, Auerstedt, Jenę, Berlin, Wielkopolskę, Warszawę, Tczew, Słupsk, Kołobrzeg, Gdańsk, Frydland, Tylżę, Księstwo Warszawskie, Wagram, Raszyn, Sandomierz, Lublin, Zamość, Lwów, Kraków, Hiszpanię, Somosierrę, Saragossę, Albuherę, Smoleńsk, Borodino, Moskwę, Winkowo, Berezynę, Lipsk, Elbę, Waterloo, • przedstawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech, • przedstawia strukturę i dowódców Legionów Polskich, • omawia szlak bojowy Legionów Polskich, • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego, • charakteryzuje strukturę armii Księstwa Warszawskiego, • przedstawia walki armii Księstwa Warszawskiego podczas wojny z Austrią w 1809 r., • przedstawia walki polskich oddziałów w Hiszpanii, • omawia walki polskich oddziałów podczas wyprawy Napoleona na Rosję, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: „piekielni lansjerzy”, „Szwadron Elby”, • identyfikuje postacie: Józefa Bonapartego, Józefa Zajączka, • lokalizuje na mapie: Republikę Lombardzką, Mantuę, Królestwo Neapolu, Marengo, Mediolan, Luneville, Ren, Frankfurt, Hohenlinden, Santo Domingo, Auerstedt, Jenę, Tczew, Słupsk, Kołobrzeg, Frydland, Tylżę, Wagram, • omawia szlak bojowy Legionów Polskich, • przedstawia walki armii Księstwa Warszawskiego podczas wojny z Austrią w 1809 r., • omawia walki polskich oddziałów podczas wyprawy Napoleona na Rosję, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitew pod Weroną i Magnano, powstania Legii Włoskiej, utworzenia Legii Północnej, bitwy pod Albuherą, bitwy pod Winkowem (Tarutinem), • identyfikuje postacie: Stanisława Sołtyka, Franciszka Rymkiewicza, Stanisława Fiszera, Aleksandra Roźnieckiego, Jeana Pelletiera, Franciszka Foissac-Latour, • lokalizuje na mapie: Magnano, Weronę, Albuherę, Winkowo, • przedstawia strukturę i dowódców Legionów Polskich, • charakteryzuje strukturę armii Księstwa Warszawskiego, • przedstawia postawę Polaków podczas ostatnich bitew Napoleona (Lipsk, Waterloo), <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę bitwy nad Trebbią, • lokalizuje na mapie Trebbię, • przedstawia walki polskich oddziałów w Hiszpanii, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia relacje między Napoleonem a Polakami

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawę Polaków podczas ostatnich bitew Napoleona (Lipsk, Waterloo), • ocenia relacje między Napoleonem a Polakami 	
15.	<p>„Samo zwycięstwo nic nie znaczy, trzeba umieć je wykorzystać”. Legenda napoleońska</p>	<p>przedstawienie różnic w postrzeganiu Napoleona Bonapartego przez Francuzów, Polaków i przedstawicieli innych narodów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ustanowienia Legii Honorowej, abdykacji Napoleona I (1814), śmierci Napoleona I, wojny w Hiszpanii, rozstrzelania księcia d'Enghien, bitwy pod Austerlitz, bitwy pod Frydlandem, utworzenia Księstwa Warszawskiego, wyprawy Napoleona na Rosję, ogłoszenia blokady kontynentalnej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: „Biuletyn Wielkiej Armii”, Legia Honorowa, blokada kontynentalna, Czarny Legion Lützowa, „druga wojna polska”, • identyfikuje postacie: Napoleona Bonapartego, Ferdynanda VII, Ludwika de Bourbon księcia d'Enghien, Aleksandra I, Arthura Wellingtona, Kajetana Koźmiana, Józefa Poniatowskiego, Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Chłopickiego, Waleriana Łukasińskiego, Marcelego Handelsmana, • lokalizuje na mapie: Francję, Hiszpanię, Rosję, Wyspę św. Heleny, Austerlitz, Frydland, Tylżę, Prusy, Wielką Brytanię, Księstwo Warszawskie, Santo Domingo, • charakteryzuje cele, formy i skutki propagandy Napoleona we Francji, • przedstawia sposoby podnoszenia morale żołnierzy w armii napoleońskiej, • wyjaśnia przyczyny zmiany postrzegania 	<p>DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: abdykacji Napoleona I (1814), utworzenia Księstwa Warszawskiego, wyprawy Napoleona na Rosję, ogłoszenia blokady kontynentalnej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Legia Honorowa, „druga wojna polska”, • identyfikuje postacie: Napoleona Bonapartego, Aleksandra I, Arthura Wellingtona, Józefa Poniatowskiego, Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Chłopickiego, Waleriana Łukasińskiego, • lokalizuje na mapie: Francję, Hiszpanie, Rosję, Księstwo Warszawskie, Wielką Brytanię, Prusy, • przedstawia różne opinie Polaków na temat Napoleona Bonapartego, <p>DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: śmierci Napoleona I, wojny w Hiszpanii, bitwy pod Austerlitz, bitwy pod Frydlandem, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: „Biuletyn Wielkiej Armii”, Czarny Legion Lützowa, • identyfikuje postacie: Ferdynanda VII, Ludwika de Bourbon księcia d'Enghien, Kajetana Koźmiana, • lokalizuje na mapie: Wyspę św. Heleny, Austerlitz, Frydland, Tylżę, Santo Domingo, • charakteryzuje cele, formy i skutki propagandy Napoleona we Francji, • wyjaśnia, dlaczego w polskim społeczeństwie przeważał pozytywny obraz Napoleona, <p>DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ustanowienia Legii Honorowej, rozstrzelania księcia d'Enghien,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Napoleona przez Francuzów w ostatnich latach rządów cesarza,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia formy i cele propagandy antynapoleońskiej w krajach walczących z Francją, • przedstawia różne opinie Polaków na temat Napoleona Bonapartego, • wyjaśnia, dlaczego w polskim społeczeństwie przeważał pozytywny obraz Napoleona, • omawia różne oceny dotyczące stosunku Napoleona do Polski i Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postać Marcelego Handelsmana, • przedstawia sposoby podnoszenia morale żołnierzy w armii napoleońskiej, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia formy i cele propagandy antynapoleońskiej w krajach walczących z Francją, • wyjaśnia przyczyny zmiany postrzegania Napoleona przez Francuzów w ostatnich latach rządów cesarza, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia różne oceny dotyczące stosunku Napoleona do Polski i Polaków
XX WIEK				
16.	Chłopcy malowani – wojsko II RP	przedstawienie kształtowania się oraz struktury, uzbrojenia i wyszkolenia sił zbrojnych II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: odzyskania niepodległości przez Polskę, powstania Polskiej Organizacji Wojskowej, powstania Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, wybuchu II wojny światowej, utworzenia polskiej Marynarki Wojennej, zajęcia Wilna przez oddziały gen. Lucjana Żeligowskiego, włączenia Wileńszczyzny do II Rzeczypospolitej na mocy decyzji Sejmu Wileńskiego, zamachu majowego, zajęcia Zaolzia przez Czechosłowację, wkroczenia wojsk III Rzeszy do Czechosłowacji, zajęcia Zaolzia przez oddziały gen. Władysława Bortnowskiego, starcia polskich żołnierzy z demonstrantami w Krakowie, rozpoczęcia realizacji sześcioletniego planu modernizacji i rozbudowy polskiego wojska, powstania Funduszu Obrony Narodowej, powstania 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: odzyskania niepodległości przez Polskę, powstania Polskiej Organizacji Wojskowej, wybuchu II wojny światowej, zajęcia Wilna przez oddziały gen. Lucjana Żeligowskiego, włączenia Wileńszczyzny do II Rzeczypospolitej na mocy decyzji Sejmu Wileńskiego, zamachu majowego, ogłoszenia w Polsce powszechnej mobilizacji przed wybuchem II wojny światowej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Polska Siła Zbrojna, Polska Organizacja Wojskowa, Błękitna Armia, Korpus Ochrony Pogranicza, Fundusz Obrony Narodowej, • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Józefa Hallera, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, • lokalizuje na mapie: Warszawę, Francję, Kraków, Poznań, Toruń, Lwów, Wolne Miasto Gdańsk, Gdynię, Hel, Wilno, Wileńszczyznę, Czechosłowację, III Rzeszę, Wielką Brytanię, • przedstawia wybrane elementy uzbrojenia Wojska Polskiego, • przedstawia przykłady działań prowadzonych przez Wojsko Polskie w okresie międzywojennym,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Funduszu Obrony Morskiej, rozpoczęcia przez Wojsko Polskie przygotowań do wojny z III Rzeszą, ogłoszenia w Polsce powszechnej mobilizacji przed wybuchem II wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Polska Siła Zbrojna, Polska Organizacja Wojskowa, Błękitna Armia, Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych, Sztab Główny Wojska Polskiego, dywizjon, kontrtorpedowiec, trałowiec, Liga Morska i Rzeczna / Liga Morska i Kolonialna, Korpus Ochrony Pogranicza, Fundusz Obrony Narodowej, Fundusz Obrony Morskiej, • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Józefa Hallera, Tadeusza Rozwadowskiego, Stanisława Maczka, Stefana Roweckiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Władysława Bortnowskiego, • lokalizuje na mapie: Warszawę, Francję, Magdeburg, Kraków, Poznań, Toruń, Lidę, Lwów, Puck, Modlin, Wolne Miasto Gdańsk, Gdynię, Hel, Wilno, Wileńszczyznę, Zaolzie, Czechosłowację, III Rzeszę, Wielką Brytanię, • przedstawia proces kształtowania się Wojska Polskiego po odzyskaniu niepodległości, • wymienia rodzaje broni w wojsku II Rzeczypospolitej, • charakteryzuje stan uzbrojenia polskich żołnierzy po odzyskaniu niepodległości, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje broni w wojsku II Rzeczypospolitej, DOSTATECZNA • pamięta daty: powstania Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, utworzenia polskiej Marynarki Wojennej, zajęcia Zaolzia przez Czechosłowację, wkroczenia wojsk III Rzeszy do Czechosłowacji, zajęcia Zaolzia przez oddziały gen. Władysława Bortnowskiego, rozpoczęcia przez Wojsko Polskie przygotowań do wojny z III Rzeszą, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych, Sztab Główny Wojska Polskiego, dywizjon, kontrtorpedowiec, trałowiec, Liga Morska i Rzeczna / Liga Morska i Kolonialna, Fundusz Obrony Morskiej, • identyfikuje postacie: Tadeusza Rozwadowskiego, Stanisława Maczka, Stefana Roweckiego, Władysława Bortnowskiego, • lokalizuje na mapie: Magdeburg, Lidę, Puck, Modlin, Zaolzie, • przedstawia proces kształtowania się Wojska Polskiego po odzyskaniu niepodległości, • charakteryzuje stan uzbrojenia polskich żołnierzy po odzyskaniu niepodległości, • przedstawia działania prowadzone przez Wojsko Polskie w okresie międzywojennym DOBRA • pamięta daty: starcia polskich żołnierzy z demonstrantami w Krakowie, rozpoczęcia realizacji sześcioletniego planu modernizacji i rozbudowy polskiego wojska, powstania Funduszu Obrony Morskiej, • przedstawia strukturę dowodzenia Wojska Polskiego w okresie II Rzeczypospolitej, • przedstawia uzbrojenie i rolę kawalerii w Wojsku Polskim, • omawia przygotowania Wojska Polskiego do wojny z III Rzeszą, BARDZO DOBRA • ocenia stopień przygotowania Wojska Polskiego do wojny

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia strukturę dowodzenia Wojska Polskiego w okresie II Rzeczypospolitej, • przedstawia uzbrojenie i rolę kawalerii w Wojsku Polskim, • omawia wyposażenie i strukturę polskiego lotnictwa wojskowego, • przedstawia wyposażenie i strukturę polskich wojsk pancernych, • przedstawia strukturę i uzbrojenie polskiej Marynarki Wojennej, • przedstawia działania prowadzone przez Wojsko Polskie w okresie międzywojennym, • omawia przygotowania Wojska Polskiego do wojny z III Rzeszą, • ocenia stopień przygotowania Wojska Polskiego do wojny z III Rzeszą 	<p>z III Rzeszą,</p> <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wyposażenie i strukturę polskiego lotnictwa wojskowego, • przedstawia wyposażenie i strukturę polskich wojsk pancernych, • przedstawia strukturę i uzbrojenie polskiej Marynarki Wojennej
17.	Wojny światowe, wojny totalne	przedstawienie specyfiki wielkich konfliktów zbrojnych od XIX w. do 1945 r.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny secesyjnej w USA, wojen burskich, I wojny światowej, przystąpienia Włoch do I wojny światowej, bitwy nad Marną, skonstruowania karabinu maszynowego przez Hiram Maxima, powstania pierwszych armat odlewanych ze stali, bitwy pod Verdun, bitwy pod Langemarck, wojny prusko-duńskiej, wojny prusko-austriackiej, wojny prusko-francuskiej, użycia gazu bojowego pod Ypres, użycia czołgów nad Sommą, rozpoczęcia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej, II wojny światowej, mordów ludności polskiej na Wołyniu, zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny secesyjnej w USA, I wojny światowej, przystąpienia Włoch do I wojny światowej, wojny prusko-austriackiej, wojny prusko-francuskiej, II wojny światowej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna totalna, Burowie / Afrykanerzy, wojna partyzancka, taktyka spalonej ziemi, obóz koncentracyjny, wojna światowa, trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna, fort, gazy bojowe, maska przeciwgazowa, okręt podwodny (U-Boot), lotniskowiec, nieograniczona wojna podwodna, faszyzm, nazizm, Holocaust, aryjczycy (w rozumieniu ideologii nazistowskiej), rasizm, Luftwaffe, • identyfikuje postać Winstona Churchilla, • lokalizuje na mapie: Włochy, Niemcy, Polskę, Grecję, Wielką Brytanię, Francję, Rosję, Prusy, Austro-Węgry, USA, Afrykę Południową, Hiszpanię, Szwajcarię, Holandię, Danię,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: darwinizm, wojna totalna, Burowie / Afrykanerzy, wojna partyzancka, taktyka spalonej ziemi, obóz koncentracyjny, kolor khaki, wojna światowa, trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna, fort, Gruba Berta, działo paryskie, gazy bojowe, maska przeciwgazowa, okręt podwodny (U-Boot), lotniskowiec, nieograniczona wojna podwodna, faszyzm, nazizm, Holocaust, aryjscyzy (w rozumieniu ideologii nazistowskiej), rasizm, pacyfikacja, nalot dywanowy, Luftwaffe, • identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Helmuta von Moltkego, Alfreda von Schlieffena, Hiram Maxima, Alfreda Kruppa, • lokalizuje na mapie: Włochy, Niemcy, Polskę, Grecję, Wielką Brytanię, Francję, Rosję, Prusy, Austro-Węgry, USA, Afrykę Południową, Natal, Oranię, Transwal, Hiszpanię, Szwajcarię, Holandię, Danię, Norwegię, Szwecję, Belgię, Paryż, Verdun, Langemarck, Ypres, Sommę, Japonię, ZSRR, Auschwitz-Birkenau, Treblinkę, Majdanek, Dachau, Mauthausen, Bełżec, Drezno, Wołyń, Hiroszimą, Nagasaki, • przedstawia przyczyny wojen toczonych w XIX w., • charakteryzuje zjawisko wojny totalnej na przykładach wojen burskich oraz I i II wojny światowej, • przedstawia przyczyny wojen burskich i sposób prowadzenia działań militarnych 	<p>Norwegię, Szwecję, Belgię, Paryż, Japonię, ZSRR, Auschwitz-Birkenau, Wołyń, Hiroszimą, Nagasaki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zjawisko wojny światowej na przykładach konfliktów z lat 1914–1918 i 1939–1945, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy nad Marną, bitwy pod Verdun, użycia gazu bojowego pod Ypres, użycia czołgów nad Sommą, rozpoczęcia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej, mordów ludności polskiej na Wołyniu, zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimą i Nagasaki, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: darwinizm, kolor khaki, Gruba Berta, działo paryskie, pacyfikacja, nalot dywanowy, • identyfikuje postacie: Helmuta von Moltkego, Alfreda von Schlieffena, Hiram Maxima, Alfreda Kruppa, • lokalizuje na mapie: Natal, Oranię, Transwal, Verdun, Langemarck, Ypres, Sommę, Treblinkę, Majdanek, Dachau, Mauthausen, Bełżec, Drezno, • przedstawia przyczyny wojen toczonych w XIX w., • przedstawia strony konfliktu i sposoby prowadzenia działań militarnych podczas I wojny światowej, • przedstawia nowe rodzaje broni zastosowane podczas I wojny światowej, • wymienia europejskie państwa zachowujące neutralność podczas I wojny światowej, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojen burskich, skonstruowania karabinu maszynowego przez Hiram Maxima, powstania pierwszych armat odlewanych ze stali, wojny prusko-duńskiej, • charakteryzuje zjawisko wojny totalnej na przykładach wojen burskich oraz I i II wojny światowej, • przedstawia skutki wojen światowych i totalnych, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najbardziej wstrząsające zjawiska podczas

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>w trakcie ich trwania,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zjawisko wojny światowej na przykładach konfliktów z lat 1914–1918 i 1939–1945, • przedstawia strony konfliktu i sposoby prowadzenia działań militarnych podczas I wojny światowej, • przedstawia nowe rodzaje broni zastosowane podczas I wojny światowej, • wymienia europejskie państwa zachowujące neutralność podczas I wojny światowej, • przedstawia skutki wojen światowych i totalnych, • przedstawia najbardziej wstrząsające zjawiska podczas II wojny światowej (Holocaust, czystki etniczne, masowe egzekucje, naloty dywanowe, użycie broni atomowej), • ocenia pod względem moralnym postępowanie stron walczących w okresie wojen burskich oraz I i II wojny światowej 	<p>II wojny światowej (Holocaust, czystki etniczne, masowe egzekucje, naloty dywanowe, użycie broni atomowej),</p> <p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia pod względem moralnym postępowanie stron walczących w okresie wojen burskich oraz I i II wojny światowej
18.	Różne wizje ładu światowego od starożytności po współczesność	przedstawienie roli Imperium Rzymskiego, Wielkiej Brytanii oraz USA jako gwarantów ładu światowego	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: okresu <i>Pax Romana</i>, okresu <i>Pax Britannica</i>, wojny krymskiej, wojny francusko-austriackiej, wojna prusko-austriackiej, wojen opiumowych, wojny rosyjsko-japońskiej, wojny polsko-bolszewickiej, powstania ZSRR, objęcia władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>Pax Romana</i>, <i>Pax Britannica</i>, <i>Pax Americana</i>, romanizacja, cesarstwo uniwersalne, 	<p>DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: okresu <i>Pax Romana</i>, okresu <i>Pax Britannica</i>, wojny polsko-bolszewickiej, powstania ZSRR, objęcia władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>Pax Romana</i>, <i>Pax Britannica</i>, <i>Pax Americana</i>, romanizacja, Święte Przymierze, nazizm, Pakt Północnoatlantycki (NATO), Układ Warszawski, • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Oktawiana Augusta, Marka Aureliusza, Karola Wielkiego, Ottona III, Napoleona Bonapartego, Aleksandra I, Adolfa Hitlera,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Święte Przymierze, polityka równowagi sił, Royal Navy, trójprzymierze, trójporozumienie, brzemię białego człowieka, nazizm, Pakt Północnoatlantycki (NATO), Układ Warszawski, świat dwubiegunowy, konflikt asymetryczny, wojna informatyczna, wojna psychologiczna, wojna ekonomiczna, Al-Kaida,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Oktawiana Augusta, Marka Aureliusza, Karola Wielkiego, cesarzową Irenę, Ottona III, Napoleona Bonapartego, Aleksandra I, Elżbietę I, Adolfa Hitlera, • lokalizuje na mapie: Imperium Rzymskie, Galię, Germanię, Słowiańszczyznę, Francję, Rosję, Wielką Brytanię, USA, Indie, Kanadę, Australię, Turcję, Królestwo Sardynii, Księstwo Nassau, Prusy, Chiny, Japonię, II Rzeszę Niemiecką, Włochy, Austro-Węgry, Koreę, Wietnam, Izrael, • przedstawia genezę i konsekwencję pokoju rzymskiego, • przedstawia przyczyny załamania się pokoju rzymskiego, • omawia koncepcje ładu światowego od czasów średniowiecza do kongresu wiedeńskiego, • przedstawia genezę i specyfikę zjawiska <i>Pax Britannica</i>, • omawia przyczyny załamania się pokoju światowego w przededniu I wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Imperium Rzymskie, Galię, Germanię, Słowiańszczyznę, Francję, Rosję, Wielką Brytanię, USA, Indie, Kanadę, Australię, Turcję, Prusy, Chiny, Japonię, II Rzeszę Niemiecką, Włochy, Austro-Węgry, • omawia w skrócie rolę Imperium Rzymskiego, Wielkiej Brytanii i USA jako gwarantów ładu światowego, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny krymskiej, wojny francusko-austriackiej, wojny prusko-austriackiej, wojny rosyjsko-japońskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: cesarstwo uniwersalne, polityka równowagi sił, Royal Navy, trójprzymierze, trójporozumienie, brzemię białego człowieka, świat dwubiegunowy, konflikt asymetryczny, wojna informatyczna, wojna psychologiczna, wojna ekonomiczna, Al-Kaida, • identyfikuje postacie: cesarzową Irenę, Elżbietę I, • lokalizuje na mapie: Królestwo Sardynii, Księstwo Nassau, Koreę, Wietnam, Izrael, • przedstawia genezę i konsekwencję pokoju rzymskiego, • omawia koncepcje ładu światowego od czasów średniowiecza do kongresu wiedeńskiego, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty wojen opiumowych, • przedstawia przyczyny załamania się pokoju rzymskiego, • przedstawia genezę i specyfikę zjawiska <i>Pax Britannica</i>, • charakteryzuje zjawisko <i>Pax Americana</i> we współczesnym świecie, • omawia przyczyny załamania się pokoju światowego w przededniu I wojny światowej, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zagrożenia pokoju światowego ze strony totalitarnych reżimów dwudziestolecia międzywojennego, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje współczesne zagrożenia pokoju światowego

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zagrożenia pokoju światowego ze strony totalitarnych reżimów dwudziestolecia międzywojennego, • charakteryzuje zjawisko <i>Pax Americana</i> we współczesnym świecie, • charakteryzuje współczesne zagrożenia pokoju światowego 	
19.	Wojna a prawo międzynarodowe	przedstawienie historii kształtowania się prawa międzynarodowego odnoszącego się do prowadzenia wojen	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zakazu prowadzenia wojen na mocy Karty Narodów Zjednoczonych, podpisania deklaracji paryskiej, podpisania trzech konwencji genewskich, podpisania konwencji o ochronie rannych, chorych, jeńców wojennych i osób cywilnych w czasie wojny, podpisania protokołu genewskiego w sprawie pokojowego regulowania sporów międzynarodowych, podpisania protokołu o zakazie używania na wojnie gazów bojowych oraz środków bakteriologicznych, podpisania dwóch konwencji haskich, podpisania porozumień londyńskich regulujących zasady wojny podwodnej, podpisania konwencji haskiej o ochronie dóbr kultury w czasie wojny, powstania Nowojorskiego Towarzystwa Pokojowego, powstania Londyńskiego Towarzystwa Pokojowego, kongresów pacyfistycznych w Londynie, Brukseli i Paryżu, powstania ruchu Czerwonego Krzyża, powstania Ligi Narodów, powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna, konflikt 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zakazu prowadzenia wojen na mocy Karty Narodów Zjednoczonych, powstania Ligi Narodów, powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: wojna, konflikt zbrojny, prawo wojenne, ONZ, Rada Bezpieczeństwa ONZ, blokada morska, korsarstwo, NATO, pacyfizm, Liga Narodów, misja pokojowa, bierny opór, • identyfikuje postacie: Jezusa, Alfreda Nobla, Lwa Tołstoja, Mahatmę Gandhiego, Martina Luthera Kinga, • lokalizuje na mapie: starożytną Grecję, Paryż, Rosję, USA, Londyn, Jugosławię, Indie, Chiny, Wielką Brytanię, Nowy Jork, Japonię, • wyjaśnia główne pojęcia z dziedziny prawa wojennego, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podpisania deklaracji paryskiej, podpisania I konwencji genewskiej, powstania ruchu Czerwonego Krzyża, podpisania protokołu genewskiego w sprawie pokojowego regulowania sporów międzynarodowych, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: pokój boży, rozejm boży, konwencje genewska i haska, Stały Trybunał Rozjemczy, katarowie, • wyjaśnia zasadę <i>pacta sunt servanda</i>, • identyfikuje postacie: Hugona Grotiusa, Immanuela Kanta, Arystofanesa, Owidiusza, Senekę Młodsze, Henriego

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>zbrojny, prawo wojenne, ONZ, Rada Bezpieczeństwa ONZ, pokój boży, rozejm boży, blokada morska, korsarstwo, konwencje genewskie i haskie, Stały Trybunał Rozjemczy, NATO, pacyfizm, katarowie, Liga Narodów, misja pokojowa, bierny opór,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadę <i>pacta sunt servanda</i>, • identyfikuje postacie: Hugona Grotiusa, Arystofanesa, Jezusa, Owidiusza, Senekę Młodszego, Immanuela Kanta, Davida Low Dodge'a, Berthę von Suttner, Alfreda Nobla, Lwa Tołstoja, Jana Bogumiła Blocha, Henriego Dunanta, Mahatmę Gandhiego, Martina Luthera Kinga, • lokalizuje na mapie: starożytną Grecję, Genewę, Hagę, Paryż, Rosję, USA, Londyn, Jugosławię, Indie, Chiny, Wielką Brytanię, Nowy Jork, Japonię, • wyjaśnia główne pojęcia z dziedziny prawa wojennego, • przedstawia starożytne i średniowieczne początki prawa wojennego, • przedstawia pierwszą nowożytną próbę sformułowania prawa wojennego przez Hugona Grotiusa, • przedstawia funkcjonujące współcześnie systemy prawa wojennego i historię ich powstania, • omawia przypadki łamania prawa wojennego w XX w., • przedstawia początki ruchu pacyfistycznego, 	<p>Dunanta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Genewę, Hagę, • przedstawia początki ruchu pacyfistycznego, • przedstawia genezę i cele działania ruchu Czerwonego Krzyża, • przedstawia okoliczności powstania oraz działalność Ligi Narodów i Organizacji Narodów Zjednoczonych, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podpisania konwencji o ochronie rannych, chorych, jeńców wojennych i osób cywilnych w czasie wojny, podpisania dwóch konwencji haskich, podpisania porozumień londyńskich regulujących zasady wojny podwodnej, podpisania konwencji haskiej o ochronie dóbr kultury w czasie wojny, powstania Nowojorskiego Towarzystwa Pokojowego, powstania Londyńskiego Towarzystwa Pokojowego, • identyfikuje postacie: Davida Low Dodge'a, Berthę von Suttner, Jana Bogumiła Blocha, • przedstawia starożytne i średniowieczne początki prawa wojennego, • przedstawia pierwszą nowożytną próbę sformułowania prawa wojennego przez Hugona Grotiusa, • omawia przypadki łamania prawa wojennego w XX w., <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: kongresów pacyfistycznych w Londynie, Brukseli i Paryżu, podpisania II i III konwencji genewskiej, • omawia rozwój ruchu pacyfistycznego w XIX i XX w., <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia współcześnie funkcjonujące systemy prawa wojennego i historię ich powstania, • charakteryzuje elementy pacyfistyczne w działalności Mahatmy Gandhiego i Martina Luthera Kinga

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • omawia rozwój ruchu pacyfistycznego w XIX i XX w., • przedstawia genezę i cele działania ruchu Czerwonego Krzyża, • przedstawia okoliczności powstania i działalność Ligi Narodów oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych, • charakteryzuje elementy pacyfistyczne w działalności Mahatmy Gandhiego i Martina Luthera Kinga 	
20.	Innego końca świata nie będzie?	przedstawienie i analiza wizji końca świata (apokalipsy) od starożytności do czasów współczesnych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: końca świata przewidywanego w różnych okresach historycznych, ekranizacji <i>Wojny światów</i> przez Stevena Spielberga, powstania filmu <i>Obcy – ósmy pasażer Nostromo</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: eschatologia, apokalipsa, krucjata, katastrofizm, husyci, starowiercy, fin de siècle, dekadentyzm, antyutopia, futurologia, problem pluskwy milenijnej, science fiction, • identyfikuje postacie: Hezjoda, Herodota, Horacego, św. Jana Ewangelistę, Jezusa, Nostradamusa, Sabbataja Cwi, Andrzeja Towiańskiego, Adama Mickiewicza, Rolanda Emmericha, Juliusza Verne’a, Herberta G. Wellsa, Aldousa Huxleya, Philipa K. Dicka, Roberta A. Heinleina, Raya Bradbury’ego, Arkadija i Borysa Strugackich, Isaaca Asimova, Stanisława Lema, Stevena Soderbergha, Andrieja Tarkowskiego, George’a Clooneya, Ridleya Scotta, Arnold Schwarzeneggera, Stevena Spielberga, Toma Cruise’a, Richarda 	<p style="text-align: center;">DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: końca świata przewidywanego w różnych okresach historycznych, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: apokalipsa, krucjata, katastrofizm, futurologia, problem pluskwy milenijnej, science fiction, • identyfikuje postacie: św. Jan Ewangelistę, Jezusa, Nostradamusa, Adama Mickiewicza, Juliusza Verne’a, Arnolda Schwarzeneggera, Toma Cruise’a, Bruce’a Willisa, Willa Smitha, • lokalizuje na mapie: USA, ZSRR, Koreę Północną, Iran, Australię, • przedstawia znane sobie utwory literackie i filmowe ukazujące wizje końca świata, <p style="text-align: center;">DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ekranizacji <i>Wojny światów</i> przez Stevena Spielberga, powstania filmu <i>Obcy – ósmy pasażer Nostromo</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: eschatologia, husyci, starowiercy, fin de siècle, dekadentyzm, antyutopia, • identyfikuje postacie: Hezjoda, Herodota, Horacego, Andrzeja Towiańskiego, Herberta G. Wellsa, Aldousa Huxleya, Philipa K. Dicka, Stanisława Lema, George’a Clooneya, Ridleya Scotta, Jamesa Camerona, Stevena Spielberga, Bena Afflecka,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Burtona Mathesona, Willa Smitha, Nevile'a Shute'a, Cormaca McCarthy'ego, Jamesa Camerona, Michaela Baya, Bruce'a Willisa, Bena Afflecka, Tima Burtona,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: górę Tabor, Hiroszimę, Nagasaki, USA, ZSRR, Koreę Północną, Iran, Australię, • przedstawia wizje apokalipsy pojawiające się od starożytności do czasów współczesnych, • wymienia kolejne daty przewidywanego końca świata i analizuje genezę tych koncepcji, • wyjaśnia przyczyny lęków eschatologicznych, • wymienia współczesne zagrożenia mogące prowadzić do zagłady ludzkości, • przedstawia literackie i filmowe wizje końca świata, • omawia główne cechy literatury science fiction, • uzasadnia, że wizje apokalipsy obecne w literaturze i filmie są formą wyrażenia lęków współczesnego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: górę Tabor, Hiroszimę, Nagasaki, • wymienia kolejne daty przewidywanego końca świata i analizuje genezę tych koncepcji, • wymienia współczesne zagrożenia mogące prowadzić do zagłady ludzkości, • przedstawia literackie i filmowe wizje końca świata, <p style="text-align: center;">DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Rolanda Emmericha, Tima Burtona, Raya Bradbury'ego, Cormaca McCarthy'ego, Arkadija i Borysa Strugackich, Isaaca Asimova, Andrieja Tarkowskiego, • przedstawia wizje apokalipsy pojawiające się od starożytności do czasów współczesnych, • omawia główne cechy literatury science fiction, <p style="text-align: center;">BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Roberta A. Heinleina, Stevena Soderbergha, Richarda Burtona Mathesona, Nevile'a Shute'a, Michaela Baya, Sabbataja Cwi, • wyjaśnia przyczyny lęków eschatologicznych, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wizje apokalipsy obecne w literaturze i filmie są formą wyrażenia lęków współczesnego człowieka
21.	Lekcja powtórzeniowa Sprawdź, co już umiesz. Od Napoleona do globalnej zagłady			
22.	Sprawdzian wiadomości			

